
Ludwinowo, st. 3, gm. Włocławek, woj. kujawsko-pomorskie, AZP 49-47/-

Informator Archeologiczny : badania 34, 154-155

2000

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

stropowej, w układzie rzędomym; z obiektów tych oraz warstw kulturowych pozyskano 216 ułamków naczyń o wczesnej technologii (naczynia częściowo obtaczane);

4. późne średniowiecze – ślad osadnictwa, na złożu wtórnym, głównie w wypełniku jam nowożytnych oraz w glebie ornej odkryto 56 ułamków naczyń późnośredniowiecznych (młodsze fazy późnego średniowiecza);
5. czasy nowożytne (koniec XIX-początek XX w.) – z tą fazą związanych jest 40 jam gospodarczego przeznaczenia, tworzących 2 skupiska w zachodniej części stanowiska oraz rząd jam gospodarczych w północnej, wyższej partii terenu. Z wypełnika jam oraz warstw kulturowych pozyskano 99 ułamków naczyń nowożytnych oraz monetę niemiecką z 1873 r. odnaniezoną w strobie jednej z jam.

Ze względu na możliwość wystąpienia pozostałości zasiedlenia z młodszego okresu przedrzymskiego w pomocnej partii stanowiska zalecane byłoby przeprowadzenie szczegółowego nadzoru w trakcie budowy autostrady.

LUBSKO, st. 7, gm. *loco*,
woj. lubuskie, AZP 65-09/19

- osada wielokulturowa: : mezolit, epoka brązu – kultura łużycka, okres lateński, okres wpływów rzymskich – kultura luboszycka

Ratownicze badania archeologiczne, przeprowadzone w październiku i listopadzie przez mgr Alinę Jaszewską (Pracownia Archeologiczno-Konserwatorska). Finansowane przez Urząd Miasta. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 159 m².

Stanowisko położone w obrębie południowego stoku niewielkiego wzniesienia (terasy nadzalewowej nad rzeką Lubszą), na północny zachód od miasta Lubuska. Badania były związane z budową budynków obsługi oczyszczalni ścieków w Lubusku. Objęły częściowo tereny dawnej dzikiej piasznicy i wysypiska śmieci, w związku z czym część stanowiska była zniszczona. Założono 2 wykopy w górnej partii stoku oraz 6 wykopów u podnóża stoku. Prace w wykopie nr I nie przyniosły żadnych rezultatów – pod warstwą związaną dzikim śmietniskiem występowała warstwa calcowa w postaci jasnożółtego piasku. W wykopach nr III i IIIa, założonych w górnej partii stoku, odkryto obiekty z okresu lateńskiego oraz nieliczne obiekty kultury łużyckiej. U podnóża stoku w wykopach nr II i VI znaleziono obiekty z okresu lateńskiego oraz wpływów rzymskich (kultura luboszycka). Natomiast w wykopach nr V, VII i VIII, przylegających od południa i południowego wschodu do wykopów II i VI, oprócz obiektów z okresu lateńskiego i rzymskiego, odkryto również mezolityczną warstwę kulturową z dużą ilością materiału krzemienno (mikrolitycznego).

Materiały i dokumentacja są przechowywane w Pracowni Archeologiczno-Konserwatorskiej Żary (do czasu pełnego opracowania).

Badania nie będą kontynuowane.

LUDWINOWO, st. 3,
gm. Włocławek, woj. kujawsko-
pomorskie, AZP 49-47/-

- ślady osadnicze z epoki neolitu kultury lendzielskiej
- ślady osadnicze z epoki neolitu kultury pucharów lejkowatych
- ślad osadniczy kultury grobów kloszowych z wczesnego okresu lateńskiego
- osada kultury przeworskiej z wczesnego okresu rzymskiego
- osada późnośredniowieczna (2 poł. XV-XVI w.)

Badania przeprowadzone przez mgr. Ireneusza Marchelaka i mgr. Pawła Frąsiaka (Fundacja Badań Archeologicznych im. prof. Konrada Jażdżewskiego w Łodzi). Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad. Pierwszy sezon badań.

Stanowisko zlokalizowane na trasie autostrady A1. Jego zasięg określony na podstawie badań powierzchniowych na około 14 ha, w pasie kolizji z autostradą obejmuje około 7 ha. Stanowisko położone w pobliżu górnej krawędzi doliny Wisły, na spłaszczonej powierzchni równiny morenowej i jej południowym i południowo-wschodnim stoku, graniczącym z niecką wytopiskową. Otworzono 5

wykopów prostopadłych do osi autostrady o łącznej powierzchni 4800 m², zlokalizowanych na południowo-wschodnim stoku. Odkryto 401 obiektów nieruchomych, w tym 3 kultury pucharów lejkowatych, 1 kultury lendzielskiej, 1 kultury grobów kloszowych, 24 kultury przeworskiej, 30 późnośredniowiecznych (lub z przełomu z okresem nowożytnym) oraz pozostałe obiekty bezceramiczne, w większości dołki posłupowe, pozwalające na wyznaczenie co najmniej kilku bardziej regularnych układów konstrukcyjnych. Pozyskano 18 600 fragmentów ceramiki (16 682 późnośredniowiecznej/nowożytnej oraz 1918 pradziejowej, głównie z wczesnego okresu rzymskiego), 5704 fragmenty kości zwierzęcych, 61 metali, 12 krzemieni (głównie o proveniencji neolitycznej), 182 fragmenty polepy, 3 przęśliki, fragment siekierki kamiennej, fragment grzebienia kościanego i inne. W wyższych partiach przebadanego terenu, bezpośrednio pod humusem wystąpił poziom gliny zwałowej, gdzie zanotowano ślady najintensywniejszego osadnictwa. W partiach niższych zarejestrowano rozległą warstwę czarno-brunatnej próchnicy o charakterze spływowym, wypełniającą obniżenie pomiędzy badanym a sąsiednim stokiem równiny morenowej. Wraz z warstwą mułu humusowego w poziomie spągu, świadcząca o istnieniu w przeszłości terenu zabagnionego, miąższość wypełniska obniżenia dochodziła do 150 cm poniżej humusu. Opisane nawarstwienia zawierały znaczne ilości materiału ceramicznego i fragmentów kości zwierzęcych. W najniższej strefie warstwy spływowej wystąpiła ceramika późnośredniowieczna i nowożytna – około 1500 fragmentów, przy ponad 600 fragmentach kości zwierzęcych z ara (ar 2/ha I), w wyższej zaś wczesnorzymska (ponad 300 fragmentów, wraz z ponad 400 fragmentami kości w arze 6/ha I) oraz nieliczne fragmenty ceramiki neolitycznej w poziomie mułu humusowego. W ramach osady wczesnorzymskiej odkryto kilka półziemianek (ob. 1, 27, 73, 74, 216, 290, 327), 3 studnie bezcembrowinowe wykopane bezpośrednio w warstwie gliny (ob. 215, 277, 353) oraz ślady częściowo odkrytego, dużego budynku słupowego (około 12 x 14 m) (ary 80-90/ha III). W górnym poziomie wypełniska obiektu 74 zarejestrowano szkielet psa w zachowanym układzie anatomicznym. Materiał ceramiczny (wraz z fr. zdobionego grzebienia jednowarstwowego) pozwala datować przebadaną część osady na fazę B2, z możliwością rozciągnięcia chronologii do wczesnej fazy okresu późnorzymskiego. Osadnictwo późnośredniowieczne (nowożytne) reprezentuje kilka dużych, jam (ziemianek) (ob. 61, 182, 319, 323, 354, 373), o głębokości dochodzącej do 1,80 m (ob. 319) oraz glinianka (ob. 38, 38 A-C) z bardzo liczną ceramiką w wypełnisku (ponad 4000 fragmentów), w większości przypadków mających złożoną, wielowarstwową stratyografię wypełnisk. W materiale ceramicznym dominuje kuchenna i stołowa ceramika redukcyjna, występująca wraz z zaawansowaną ceramiką utleniającą oraz pojedynczymi fragmentami z naczyń szklawionych. Z punktu widzenia technologicznego, obok zdecydowanie przeważającej ilościowo ceramiki wykonanej techniką taśmowo-ślizgową, występują fragmenty ceramiki toczonej. Powyższe cechy pozwalają omawiane materiały datować ramowo na 2. poł. XV i XVI w. Z innych kategorii zabytków związanych z tym poziomem chronologicznym należy wymienić fragment strzemiona (ob. 323) oraz krzesiwo kabłąkowe (ar 12/ha I, I warstwa mechaniczna). Materiały neolityczne reprezentuje jama kultury lendzielskiej, grupy brzesko-kujawskiej, z jej fazy klasycznej (ob. 268) oraz 3 obiekty kultury pucharów lejkowatych, m.in. glinianka (ob. 368) zawierająca puchar zdobiony połączeniem stempelka z zygzakiem, który można odnieść do schyłku fazy wióreckiej, oraz fragmenty rogu ze śladami cięcia – odpad od produkcji toporów rogowych. Wczesną epokę żelaza reprezentuje jama kultury grobów kloszowych (ob. 37).